

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 5/2002 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till rådets direktiv (om villkor för att medborgare i tredje land skall ha frihet att resa inom medlemsstaternas territorium under en tid av högst tre månader samt om införande av ett särskilt resetillstånd och om fastställande av villkor för inresa i syfte att förflytta sig under en tid av högst sex månader)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens talman sände den 15 mars 2002 statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till rådets direktiv (om villkor för att medborgare i tredje land skall ha frihet att resa inom medlemsstaternas territorium under en tid av högst tre månader samt om införande av ett särskilt resetillstånd och om fastställande av villkor för inresa i syfte att förflytta sig under en tid av högst sex månader) (U 9/2002 rd) till stora ut-

skottet för behandling och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet skall lämna utlåtande till stora utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Juhani Niemelä, utrikesministeriet
- överinspektör Tuomo Kurri, inrikesministeriet.

STATSRÅDETS SKRIVELSE

Förslaget huvudsakliga innehåll

2.1. Tillämpningsområde

Direktivet gäller tredjelandsmedborgare som vistas lagligen inom en medlemsstats territorium och som avser att resa inom två eller flera medlemsstaters territorium. Det gäller inte tred-

jelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare eller tredjelandsmedborgare som enligt överenskommelser åtnjuter samma rättigheter som unionsmedborgare. Direktivet påverkar inte bestämmelser om tredjelandsmedborgare angående vistelser under längre tid och tillträde till eller utövande av förvärvsverksamhet.

2.2. Villkor för att resa

2.2.1. *Tredjelandsmedborgare som är skyldiga att inneha visering*

Tredjelandsmedborgare med enhetlig visering får resa fritt i alla medlemsstater under den tid som angivits i viseringen, om de uppfyller villkoren för inresa enligt artikel 5 i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet.

2.2.2. *Tredjelandsmedborgare som är undantagna från kravet på visering*

Tredjelandsmedborgare som är undantagna från kravet på visering får resa fritt i alla medlemsstater under högst tre månader av en sexmånadersperiod, om de uppfyller villkoren i artikel 5.1 a, c, d och e.

2.2.3. *Tredjelandsmedborgare med uppehållstillstånd*

Tredjelandsmedborgare med giltigt uppehållstillstånd som utfärdats av en av medlemsstaterna får resa fritt under högst tre månader i övriga medlemsstater, om de är försedda med sitt uppehållstillstånd, uppfyller villkoren i artikel 5.1 a, c och e och inte finns registrerade på den berörda medlemsstatens spärlista.

2.3. Särskilt resetillstånd

2.3.1. *Villkor*

Tredjelandsmedborgare får resa in i medlemsstaterna för att förflytta sig där under högst sex månader av en tolvmånadersperiod, räknad från dagen för den första inresan, utan att stanna mer än tre månader i en och samma medlemsstat, under förutsättning att de är försedda med ett giltigt särskilt resetillstånd som utfärdats av en medlemsstat och de uppfyller villkoren i artikel 5.1 a, c, d och e.

2.3.2. *Utfärdande*

Det särskilda resetillståndet utfärdas efter ansökan från en tredjelandsmedborgare av medlemsstaternas diplomatiska och konsulära myndighe-

ter före inresan i medlemsstaterna, om tredjelandsmedborgaren uppfyller villkoren i artikel 5.1 a, c, d och e.

2.3.3. *Föreskrifter för utfärdandet*

Särskilt resetillstånd får aldrig införas i en resehandling som inte längre är giltig. Den i resehandlingen angivna giltighetstiden skall vara längre än den för det särskilda resetillståndet, varvid hänsyn skall tas till tidsramen för det särskilda resetillståndets nyttjande.

2.3.4. *Modell*

Det särskilda resetillståndet skall utfärdas av medlemsstaterna i form av en enhetlig modell för klistermärke enligt de regler och specifikationer som fastställs i rådets förordning (EG) nr 1683/1995.

2.4. Gemensamma bestämmelser

2.4.1. *Koppling mellan villkoren för att resa under högst tre månader och det särskilda resetillståndet*

För att undvika att närvaron i medlemsstaterna överstiger sex månader under en tolvmånadersperiod, är det inte tillåtet att kombinera det särskilda resetillståndet med friheten att resa i enlighet med kapitel II.

2.4.2. *Närvaroanmälan*

Medlemsstaterna får kräva att personer som omfattas av detta direktiv anmäler sin närvaro inom sju arbetsdagar hos en myndighet i landet.

2.4.3. *Avvisning och utvisning*

En tredjelandsmedborgare som inte uppfyller, eller inte längre uppfyller, villkoren för kortare vistelse eller för särskilt resetillstånd skall utan dröjsmål lämna medlemsstaterna.

2.5. Slutbestämmelser

Medlemsstaterna skall fastställa de påföljder som gäller vid brott mot nationella bestämmelser som antagits med tillämpning av detta direk-

tiv. Direktivet skall sättas i kraft vid en tidpunkt som bestäms särskilt.

Regeringens ståndpunkt

Finland stöder de stater som föreslagit att bestämmelserna skall utfärdas i en förordning i stället för ett direktiv.

Finland förhåller sig skeptiskt till att ta i bruk den nya tillståndsbeteckningen. Man bör försöka förtydliga det system av existerande och av kommissionen föreslagna tillstånd och kort som berättigar till inresa i och resor inom medlemsstaterna. Därför bör man undvika att utveckla parallellsystem eller nya begrepp för visering och uppehållstillstånd.

Regeringen kommer att precisera sin ståndpunkt då behandlingen av förslaget gett en klara-

re uppfattning om kommissionens mål och förslagets konsekvenser för den nationella lagstiftningen i Finland.

Finland omfattar kommissionens uppfattning att det är motiverat att omvandla bestämmelser om fri rörlighet i Schengenkonventionen till gemenskapsrättsliga instrument, närmast rådets förordningar, när det gäller regelverket för friheten att resa. Denna ståndpunkt har inte vunnit allmänt gehör bland medlemsstaterna. Utvidgningen av rörelsefriheten bygger på bilaterala avtal mellan vissa visumfria stater och medlemsstater och å andra sidan på behovet av att utfärda bestämmelser om vistelse som är längre än tre månader. Därför har Finland inte anledning att strikt hålla fast vid sin ursprungliga ståndpunkt under den fortsatta behandlingen av ärendet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet anser det lämpligt att regleringen av rätten till vistelse och inresa för medborgare i visumfria stater luckras upp på det sätt som kommissionen föreslår.

Tillståndssystemet bör omstruktureras och göras så enkelt och tydligt som möjligt och därför bör inte någon ny tillståndsbeteckning mellan visum och uppehållstillstånd skapas.

Utskottet preciserar sin ståndpunkt efter behov efterhand som uppfattningen om förslagets innehåll och dess effekter på Finlands nationella lagstiftning klarnar under behandlingens gång.

Utlåtande

Förvaltningsutskottet anför

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt.

FvUU 5/2002 rd — U 9/2002 rd

Helsingfors den 9 april 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Valto Koski /sd
Esko Kurvinen /saml
Lauri Kähkönen /sd
Kari Kärkkäinen /kd

Paula Lehtomäki /cent
Pekka Nousiainen /cent
Kirsi Ojansuu /gröna
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Marja Tiura /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.